

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΡ. Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα καὶ τὸν ἐγρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρός περισκελῆ
475

θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἄν εισίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλος ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὕβριζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο,
480

νόμους υπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἥ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ
εἰ ταῦτ' ἀνατί τῆδε κείσεται κράτη.
485

Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἶθ' ὄμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηνός Ἐρκείου κυρεῖ,
αὕτη τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου.
490

Καὶ νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

B.1. Να μεταφράσετε τους στίχους 475-481.

ΜΟΝΑΔΕΣ 30

B.2. α) Ποια είναι η «ὑβρις» της Αντιγόνης σύμφωνα με τον Κρέοντα στους στίχους 473-492; Σύμφωνα με αυτό που θεωρούν οι αρχαίοι Έλληνες

ύβρη, πιστεύετε ότι ο Κρέοντας αποδίδει σωστά αυτόν τον όρο στη στάση της Αντιγόνης;

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

β) Να εντοπίσετε την τραγική ειρωνεία στους παραπάνω στίχους (473-492).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

γ) Διαβάζοντας τους παραπάνω στίχους (473-492), να παρουσιάσετε το ήθος του Κρέοντα.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

B.3. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΡΕΩΝ

Για μένα όποιος καθοδηγεί μια πόλη
και δε φτάνει στις καλύτερες δυνατές αποφάσεις
αλλά φοβάται καταπίνοντας τη γλώσσα του,
είναι φαύλος ηγέτης και τώρα και παντού.
Κι όποιος απ' την πατρίδα του το φίλο
προτιμά, τον έχω για μηδενικό.
Εγώ-μάρτυρας ο Θεός ο παντεπόπτης-
ούτε θα σιωπούσα βλέποντας τη συμφορά
την πόλη να σιμώνει αντί τη σωτηρία
ούτε φίλο μου θα 'κανα της χώρας τον εχθρό,
γιατί το ξέρω πως είναι μοναδικό σωσίβιο
και μόνο πάνω στην πόλη το σκαρί
ορθό σαν πλέει, δημιουργούμε τις φιλίες μας.
Εγώ με τέτοιους νόμους του κράτους την ισχύ θα αυξήσω.

178

191

(Α' ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ στιχ. 178-191)

- Στην αρχική του διακήρυξη ο Κρέοντας θεωρούσε ως αγνό κίνητρο κάθε άρχοντα τη φιλοπατρία. Πιστεύετε ότι η φιλοπατρία τον καθοδηγεί και τώρα να προβεί σε αυτές τις δηλώσεις (στιχ. 473-492);
Να δικαιολογήσετε, συγκρίνοντας τις δύο δηλώσεις.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B4. (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

α) Να αντιστοιχίσετε τους όρους της Α στήλης με τους όρους της Β στήλης:

α. Έξοδος	1. Θρηνητικό άσμα χορού με ηθοποιούς
β. Κάθαρση	2. Το άσμα του χορού με την είσοδό του στην ορχήστρα
γ. Στιχομυθία	3. Άσμα ηθοποιού
δ. Πάροδος	4. Ο διάλογος στίχο με στίχο
ε. Κομμός	5. Ο σκοπός της τραγωδίας
στ. Μονωδία	6. Τελευταίο μέρος της τραγωδίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005- 2006

ΜΟΝΑΔΕΣ 6

β) Να δώσετε σύντομο ορισμό :

Μύθος

ἦθος

Λέξη

Διάνοια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

B.5. Να βρείτε από 1 παράγωγο ή σύνθετο στην νεοελληνική για τις παρακάτω λέξεις :

πίπτειν, πυρός, θραυσθέντα, ραγέντα, υπερβαίνουσα, δέδρακεν, βουλευσαι, καλεῖτ', εἶδον, φρενῶν

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B.6. α) Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις (στον αριθμό που βρίσκονται) των παρακάτω συνεκφορών :

αἰδηρον περισκελῆ, σκληρά φρονήματα, προκειμένους νόμους, ταῦτα κράτη

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

φρονεῖν:

Να γραφεί το γ' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού της οριστικής του Ενεστώτα, ενεργητικής φωνής.

εἰσίδοις:

Να γραφεί το β' ενικό και β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του Αορίστου β', ενεργητικής φωνής του ρήματος.

ΜΟΝΑΔΕΣ 4

ἐγκρατέστατον:

Να κάνετε παραθετική αντικατάσταση.

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

B.7. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις :

πίπτειν, τά φρονήματα, θραυσθέντα, χαλινῶ, τούς ἵππους, φρονεῖν, δοῦλος, αὐτή (στιχ. 488), μόρου, κείνην.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006